

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	04.03.2011
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2011
Avaldamismärge:	RT I, 01.03.2011, 4

Nõuded ohtliku ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte kohustuslikule dokumentatsioonile ja selle koostamisele ning avalikkusele edastatavale teabele ja õnnetusest teavitamisele¹

Vastu võetud 17.02.2011 nr 28

Määrus kehtestatakse „[Kemikaaliseaduse](#)” § 11 lõike 4 alusel.

1. peatükk Ohtliku ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte kohustuslik dokumentatsioon

§ 1. Teabeleht

Teabeleht sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) käitaja nimi, aadress ja muud kontaktandmed, registrikood või isikukood ja olemasolul ettevõtte kodulehe aadress;
- 2) käitise aadress, geograafilised koordinaadid ja kontaktandmed;
- 3) ohutuse eest vastutava isiku nimi, amet ja kontaktandmed;
- 4) ohtliku kemikaali või toote nimetus ja rahvusvaheliselt tunnustatud kood (ÜRO number, ohuklass ja *Chemical Abstracts Service*'i (CAS) number);
- 5) ohtliku kemikaali ohutunnus ja riskilauseid või ohtliku toote ohuklass;
- 6) ohtliku kemikaali võimalik maksimaalne kogus või ohtlikus tootes olevate ohtlike ainete summaarne kogus;
- 7) ohtliku kemikaali ohtlikkuse seisukohalt olulised füüsikalised ja keemilised omadused (tuleohtu korral leektäpp) ning füüsikaline olek;
- 8) käitise lähimbruse kirjeldus (objektid ja tegurid, mis võivad põhjustada suurõnnetust või raskendada selle tagajärgi);
- 9) käitise tegevus või kavandatud tegevus;
- 10) teabelehe koostanud isiku nimi, ametikoht, allkiri ja koostamise kuupäev.

§ 2. Riskianalüüs

Riskianalüüs sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) kasutatud riskianalüüsi meetodika kirjeldus ja valitud metoodika põhjendus ning viited riskianalüüsiga seotud lisadokumentidele;
- 2) ohtude kindlaksmääramine;
- 3) võimalike õnnetuste stsenaariumide üksikasjalik kirjeldus. Õnnetuse stsenaariumi kirjelduse juures tuuakse välja tingimused, mille esinemise puhul on õnnetuse toimumine võimalik, kaasa arvatud ettevõttesisesed ja -välised sündmused, mis võivad olla stsenaariumi käivitumise põhjuseks;
- 4) õnnetuste toimumise tõenäosuse hinnang;
- 5) õnnetuste tagajärgede raskuse ja ulatuse hinnang ja kirjeldus. Õnnetuse tagajärgede raskuse hindamisel ja kirjeldamisel tuuakse välja tõenäoline kannatanute ja evakueeritavate arv, mõjud elutähtsatele teenustele, keskkonnakahjustused, materiaalne kahju ja tagajärgede likvideerimiseks vajalikud ressursid. Õnnetuse tagajärgede ulatuse kirjeldamisel tuuakse välja selle piirkonna plaan, mida käitisest lähtuv õnnetus võib mõjutada, koos ohuala koordinaatidega. Õnnetuse tagajärgede ulatuse hindamisel lähtutakse käesoleva määruse lisas toodud ohuala parameetritest;
- 6) õnnetuste ennetamise abinõude kirjeldus, mis sisaldab ohutuse tagamiseks vajalike tehnoloogiliste parameetrite ja vahendite kirjeldust, töötajate väljaõppe kirjeldust, kontrollmehhanismide kirjeldust ja muid asjakohaseid andmeid;

7) andmed käitise tegevusega kaasnevate ohtlike veoste kohta (veetav ohtlik aine, veose mass tonnides, vedude sagedus, transpordi liik, vedusid tegev ettevõtte ja veose marsruut).

§ 3. Ohutuse tagamise süsteemi kirjeldus

(1) Ohutuse tagamise süsteemi kirjelduses tuuakse välja peamised suurõnnetuse vältimise põhimõtted koos nende rakendamise kirjeldusega. Suurõnnetuse vältimise põhimõtete eesmärgiks on tagada inimeste ja keskkonna ohutus asjakohaste vahendite ja struktuuride ning juhtimissüsteemide rakendamisega.

(2) Ohutuse tagamise süsteem peab vastama ettevõttest lähtuvale ohule. Ohutuse tagamise süsteemi kirjelduses kajastatakse suurõnnetuse vältimise poliitikat ja juhtimissüsteemi, mis seondub õnnetuse vältimisega. Suurõnnetuse vältimise poliitika hõlmab ettevõtte tegevuse üldeesmäärke ja põhimõtteid õnnetuse ohu vähendamiseks. Juhtimissüsteem hõlmab organisatsiooni struktuuri, vastutust, praktikat, toiminguid ja ressursse õnnetuse ohu vältimise poliitika kindlaksmääramiseks ja rakendamiseks.

(3) Ohutuse tagamise süsteemi kirjelduses tuleb käsitleda järgmisi teemasid:

1) organisatsioon ja personal. Kirjeldada tuleb suurõnnetuste vältimisega seotud personali kohustusi ja vastutust kõigil organisatsiooni tasandil, samuti koolitusvajaduste kindlakstegemist ja vastava koolituse pakkumist ning personali ja vajaduse korral ka allhankijate kaasamist ohutuse tagamise süsteemi;

2) suurõnnetuse ohu kindlaksmääramine ja hindamine. Kirjeldada tuleb tavalisest või erakorralisest tegevusest põhjustatud võimaliku suurõnnetuse ohu süstemaatilise kindlaksmääramise meetodite rakendamist ning suurõnnetuse ohu tõenäosuse ja tõsiduse hindamiseks vajalike meetodite kindlaksmääramist ja rakendamist;

3) tegevuse kontroll. Kirjeldada tuleb käitlemisega seotud üksikute protsesside ning seadmete ohutuks toimimiseks vajalikke tegevusi, kaasa arvatud tehnohooldus, tegutsemismeetodite ja -juhendite vastuvõtmine, rakendamine ning õpetamine;

4) muudatuste rakendamine. Kirjeldada tuleb selliste reeglite ja tegutsemisviiside kindlaksmääramist, millest lähtutakse olemasolevas käitises muudatuste kavandamisel või uue käitise, seadme, tehnoloogia või muu sellise kavandamisel;

5) hädaolukordadeks valmisolek. Kirjeldada tuleb süstemaatilise analüüsi teel ettenähtavaid hädaolukordi ja ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaani ettevalmistamist, kontrollimist ja ülevaatamist ning hädaolukordadele vastava eriväljaõppe tagamist. Hädaolukorras käitumise koolitus tuleb tagada kogu personalile, sealhulgas ka allhankijatele;

6) tegevuse jälgimine. Kirjeldada tuleb sellise menetluse rakendamist, mille põhjal hinnatakse suurõnnetuste vältimise poliitika ja ohutuse tagamise süsteemi tõhusust ning puuduste avastamisel nende uurimist ja korrigeerimist. Menetlused peavad hõlmama aruandlust suurõnnetustest ja õnnetuselähedastest juhtumitest ning kaitsemeetmete piisavuse analüüsi;

7) audit ja juhtkonnapoolne ülevaatus. Kirjeldada tuleb menetluse rakendamist suurõnnetuste vältimise poliitika ja ohutuse tagamise süsteemi tõhususe ja sobivuse perioodiliseks süstemaatiliseks hindamiseks (auditeerimiseks) ning juhtkonna tehtud dokumenteeritud ülevaatus suurõnnetuste vältimise poliitika ja ohutuse tagamise süsteemi elluviimise ja ajakohastamise kohta.

§ 4. Ohutusaruanne

(1) Ohutusaruanne sisaldab järgmisi andmeid:

1) ettevõtte ohutuse tagamise süsteemi kirjeldus vastavalt § 3 nõuetele;

2) käitise ja selle ümbruse tutvustus;

3) käitise allüksuse tegevuse kirjeldus;

4) riskianalüüs vastavalt § 2 nõuetele;

5) kaitse- ja sekkumismeetmete kirjeldus õnnetuse tagajärgede piiramiseks.

(2) Käitise ja selle ümbruse tutvustus sisaldab:

1) asukoha ja selle ümbruse plaani koos kirjeldusega, kaasa arvatud käitise geograafilised koordinaadid, olulised keskkonnatingimused (meteoroloogilised, geoloogilised ja hüdrograafilised) ja vajaduse korral ka ettevõtte kujunemise kirjeldus;

2) käitises suurõnnetust põhjustada võivate allüksuste ja tegevuste kindlaksmääramist;

3) vähemalt ohuala välispiiri ulatuses käitise ja selle ümbruse plaani, millele on kantud mõõtkava, ohuala välispiir, objektid, mida suurõnnetus võib mõjutada, asustatud piirkonnad koos asustustihedusega, samuti naabruses asuvad teised ohtlikud ja suurõnnetuse ohuga ettevõtted, mille ohutsooni käitis jääb.

(3) Käitise allüksuse tegevuse kirjeldus sisaldab:

1) ohtlikkuse seisukohalt olulise seadme, tegevuse ja toote, õnnetuse ja suurõnnetuse (edaspidi *õnnetus*) riskiallika ja võimalikku õnnetust vallandavate tingimuste kirjeldust koos kavandatud ennetusabinõudega;

2) tootmisprotsesside kirjeldust;

3) ajakohast ohtlike kemikaalide loetelu, ohuklassi, keemilist nimetust, rahvusvaheliselt tunnustatud koodi ja ohtliku kemikaali võimalikku maksimaalset kogust;

4) ohtliku kemikaali füüsikalisi, keemilisi, toksikoloogilisi ja muid olulisi omadusi ning esineda võivaid riske inimestele ja keskkonnale nii vahetu kui ka hiljem avalduva toimega;

5) ohtliku kemikaali füüsikalist ja keemilist käitumist käitlemisel ja võimaliku õnnetuse korral.

(4) Kaitse- ja sekkumismeetmete kirjeldus õnnetuse tagajärgede piiramiseks sisaldab:

1) käitises õnnetuse tagajärgede piiramiseks paigaldatud vahendite, sealhulgas varajase hoiatuse süsteemi kirjeldust;

- 2) häire väljakuulutamise ja sekkumise korraldust;
- 3) rakendatavate sisemiste ja väliste ressursside kirjeldust.

(5) Lõike 4 alusel koostatud kokkuvõtlik kirjeldus peab kajastuma ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaanis.

§ 5. Ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaan

Ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaan sisaldab järgmist:

- 1) selle isiku nimi, ametikoht ja kontaktandmed, kes vastutab käitises päästetööde algamise ja koordineerimise eest;
- 2) selle isiku nimi, ametikoht ja kontaktandmed, kes vastutab sidepidamise eest päästeasutusega ja kohaliku omavalitsuse üksusega;
- 3) ülevaade rakendatavatest abinõudest mis tahes võimaliku, suurõnnetuse käivitumise seisukohalt olulise, olukorra või sündmuse üle kontrolli saavutamiseks ja tagajärgede piiramiseks. Ülevaade sisaldab ka kasutada olevate kaitsevahendite ja ressursside loetelu;
- 4) õnnetusest mõjutatavas piirkonnas olevatele inimestele mõjuvate ohtude vähendamiseks kasutatavad abinõud, kaasa arvatud varajase hoiatuse süsteemi kirjeldus ja juhendid ohuolukorras käitumiseks;
- 5) Häirekeskuse, Tehnilise Järelevalve Ameti ja kohaliku omavalitsuse üksuse teavitamine õnnetusest. Määratakse kindlaks informatsioon, mis peab sisalduma õnnetusteates, ning edasine üksikasjalik infovahetuse korraldus päästeasutusega, niipea kui informatsioon saab kättesaadavaks;
- 6) personali koolitamise kord vastavalt ülesannetele, mida see peab täitma, ja vajaduse korral selle korra kooskõlastamine päästeasutusega;
- 7) väljaspool käitist toimuvate päästetööde abistamise võimalikkus.

2. peatükk Teave ohutusabinõude ja õnnetuse kohta

§ 6. Käitaja kohustus teavitada avalikkust ohutusabinõudest ja õnnetustest

(1) Suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul tagab ohtlikku kemikaali käitlev isik avalikkusele ja käitises lähtuva õnnetuse mõju piirkonda jääda võivatele isikutele ennetavalt teabe ohtude, ohutusabinõude ja soovitatavate käitumisjuhiste kohta.

(2) Teave peab olema paber kandjal kättesaadav ettevõtetest ja kodulehe olemasolul avaldatud ettevõtte kodulehel.

(3) Teave tuleb üle vaadata vähemalt iga kolme aasta järel, vajaduse korral teave korrastatakse ja ajakohastatakse.

(4) Teavet levitatakse käitises lähtuva õnnetuse mõju piirkonda jääda võivatele isikutele vähemalt üks kord kolme aasta jooksul. Teave levitamisel esitatakse see otsepostitusena või muul viisil, mis tagab õnnetuse mõju piirkonda jääda võivatele isikutele tasuta teabe saatmise.

(5) Teave peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) käitaja nimi ja käitise aadress;
- 2) ohutusabinõude kohta teavet andva vastutava isiku nimi või ametikoht ja kontaktandmed;
- 3) kinnitus, et käitis on suurõnnetuse ohuga ettevõtte, on esitanud „Kemikaaliseaduse” alusel nõutavad dokumendid ja omab vastavat tegevusluba;
- 4) arusaadavalt ja võimalikult lihtsalt antud selgitus käitise tegevuse või tegevuste kohta;
- 5) suurõnnetust põhjustada võivate ohtlike ainete ja valmististe nimetused koos ohutunnuste ja põhiliste ohtlike omadustega;
- 6) põhiline teave suurõnnetuste ohtude laadi kohta, kaasa arvatud kaardil kujutatud ohuala suurus ja suurõnnetuse potentsiaalne toime inimesele ja keskkonnale;
- 7) piisav teave selle kohta, kuidas ohustatud inimesi kavatakse hoiatada ja kuidas neid suurõnnetuse korral täiendavalt teavitatakse;
- 8) piisav teave selle kohta, mida ohustatud inimesed peavad suurõnnetuse korral tegema ja kuidas käituma;
- 9) kinnitus selle kohta, et käitaja teeb koostööd päästeasutusega, tagamaks suurõnnetuse korral vajalik tegetsemine ja vähendamaks suurõnnetuse tagajärgi;
- 10) viide „Hädaolukorra seaduse” alusel koostatavale hädaolukorra lahendamise plaanile, mis on koostatud õnnetusest tulenevate kõigi käitises väljaspool ilmnevate tagajärgedega toimetulemiseks koos soovituselise järgida õnnetuse korral kõiki päästeasutuse antavaid juhiseid;
- 11) juhendid selle kohta, kust saab täpsemat asjassepuutuvat teavet.

§ 7. Õnnetusest teavitamine

(1) Õnnetusest tuleb viivitamata teavitada Häirekeskust numbril 112, Tehnilise Järelevalve Ametit ja kohaliku omavalitsuse üksust.

(2) Käitaja peab suurõnnetuse korral tagama suurõnnetuse mõju piirkonda jäävate isikute kohese teavitamise õnnetusest ja esmastest käitumisjuhistest. Õnnetusest teavitamiseks kasutatav varajase hoiatuse süsteem peab vastama käitisest lähtuvale ohule ning tagama õnnetuse korral kõigi ohustatud isikute teavitamise õnnetusest.

§ 8. Teave pärast õnnetust

(1) Pärast õnnetust annab käitaja 30 kalendripäeva jooksul päästekeskusele, Tehnilise Järelevalve Ametile ja kohaliku omavalitsuse üksusele järgmist teavet:

- 1) õnnetuse asjaolud;
- 2) õnnetuse põhjustamisega seotud ja õnnetuse tagajärjel vabanenud ohtlikud kemikaalid;
- 3) kirjeldus õnnetuse mõjudest inimesele ja keskkonnale;
- 4) rakendatud kaitsemeetmed ja tegutsemisjuhised õnnetuse mõju vähendamiseks;
- 5) õnnetuse keskmise ja pikaajalise toime leevendamiseks kavandatud meetmed;
- 6) õnnetuse kordumise vältimiseks kavandatud meetmed.

(2) Uute asjaolude ilmnemisel täpsustab käitaja esitatud teavet ja korrigeerib antud käitumisjuhiseid.

¹ Nõukogu direktiiv 96/82/EÜ ohtlike ainetega seotud suurõnnetuste ohu ohjeldamise kohta (EÜT L 10, 14.01.1997, lk 13–33)

Andrus Ansip
Peaminister

Marko Pomerants
Siseminister

Heiki Loot
Riigisekretär

[Lisa](#) Riskianalüüsi käigus määratavate ohualade parameetrid